

Udvalgets opgave var bl. a. at opstille og afgrænse de opgaver inden for vejvæsenets område, som med fordel vil kunne løses ved databehandling, og at fremkomme med forslag til den praktiske gennemførelse af udvidet databehandling på dette område.

Delvis på udvalgets initiativ er i mellemtiden på henholdsvis „Datacentralen“ og „Regnecentralen“ udarbejdet forskellige tekniske vejbergningsprogrammer, og benyttelsen af disse programmer har vist sig at være et overordentlig nyttigt og værdifuldt hjælpemiddel ved den praktiske projektering af såvel motorveje som andre vejanlæg.

Imidlertid er det ved den praktiske brug af disse programmer blevet klart, at der foreligger en lang række behov for disses udbygning og udvikling for at gøre programmerne anvendelige ved alle led i projekteringen og på alle former for vejarbejder og således reducere de resterende manuelle, rutinemæssige beregningsopgaver, hvorved yderligere intensivning, rationalisering og forbedring af projekteringen af de kommende års store som små vejarbejder vil kunne opnås.

Omkostningerne og arbejdet ved en sådan udbygning og udvikling vil imidlertid blive af en så betydelig størrelsesorden, at hverken Regnecentralen eller Datacentralen mener at kunne finansiere og igangsætte den nødvendige fortsatte forskning og programudvikling uden at have rimelig sikkerhed for, at investeringen i såvel hidtidige udarbejdede — som fremtidige — programmer gennem benyttelsesafgifter og/eller leje- og kørselsafgifter vil kunne forventes afskrevet inden for en rimelig tid.

Sådanne garantier vil på det nuværende stade af udviklingen vanskeligt kunne afgives, og da det ikke kan forventes, at centralerne herefter i samme omfang som tidligere vil udvise initiativ, vil det betyde, at den fremtidige programudvikling vil ske betydelig langsommere end teknisk muligt, hvilket må anses for uheldigt af hensyn til de kommende års store vejprojekteringsarbejder.

Vejdatabehandlingsudvalget har derfor under henvisning hertil indstillet til ministeriet, at der etableres et ekspertorgan til fortsættelse af det påbegyndte arbejde med udvikling af databehandlingsprogrammer inden for vejvæsenets område.

Dette ekspertorgan tænkes sammensat af dels et mindre antal specialister — konsulenter — på fuldtidsbasis, dels et antal midlertidige medhjælpere på arbejdsgruppebasis, alt efter arten og omfanget af de løbende opgaver. Den egentlige programmering samt prøvekørsel m. v. af udarbejdede programmer vil efter behov kunne ske på kontraktbasis på de bestående regne- og datacentraler, men dette arbejde vil på længere sigt, og når det i øvrigt er praktisk muligt, fortrinsvis blive henlagt til I/S Datacentralen.

Omkostningerne herved er som nævnt skønsmæssigt anslået til 850.000 kr. for en treårig periode, og til belysning af udgiftsbeløbets størrelsesorden kan anføres, at der i de førstkommande år her i landet formentlig skal projekteres nyanlæg eller større ombygninger af veje til en samlet årlig anlægsudgift på 5-600 mill. kr., hvorefter i hvert fald ca. 7 mill. kr. vil medgå til den egentlige projektering, hvorfor det må anses for givet, at et fuldt udbygget databehandlingsprogram for vejprojekteringen — ved hurtigere, bedre og mere rationel projektering — vil medføre årlige besparelser, der ligger langt over størrelsesordenen 300.000-350.000 kr.

Hertil kommer i øvrigt, at det på grund af den forhåndenværende mangel på ingeniørmæssig arbejdskraft næppe overhovedet vil være muligt inden for rimelige tidsfrister blot tilnærmelsesvis at projektere den nødvendige udbygning af vejnettet uden i videst muligt omfang at anvende elektronisk databehandling.

d. Finansministeriets tilslutning foreligger.

KAI LINDBERG

Til finansudvalget.

/ Bernth Andersson.

Forslaget tiltrædes.